

Zatwierdzam:

ZASTĘPCA KOMENDANTA GŁÓWNEGO
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

st. bryg. mgr Arkadiusz PRZYBYŁA

ZASADY ORGANIZACJI RATOWNICTWA WODNEGO
W KRAJOWYM SYSTEMIE RATOWNICZO-GAŚNICZYM

Warszawa, grudzień 2020 r.

Zasady powstały w wyniku ewaluacji „Zasad organizacji ratownictwa wodnego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym”, zatwierdzonych w lipcu 2013 r., dokonanej przez zespół w składzie:

- st. bryg. Tomasz Naczas – KG PSP w Warszawie,
- st. bryg. Michał Kamieniecki – KW PSP w Olsztynie,
- mł. bryg. Paweł Wysocki – KG PSP w Warszawie,
- st. kpt. Arkadiusz Burak – KM PSP w Koszalinie,
- st. kpt. Ireneusz Parchomiuk – SGSP w Warszawie,
- st. kpt. Mariusz Zakrzewski – KW PSP w Olsztynie,
- kpt. Krzysztof Bartoszak – SP PSP w Bydgoszczy,
- kpt. Jacek Gelert – SP PSP w Bydgoszczy,
- kpt. Tomasz Michalik – KW PSP w Katowicach,
- mł. kpt. Grzegorz Pielacha – KG PSP w Warszawie,
- asp. sztab. Piotr Nieckarz – KP PSP w Nysie.

Nadzór merytoryczny st. bryg. Mariusz Feltynowski.

SPIS TREŚCI

CZEŚĆ 1	
WPROWADZENIE	5
CZEŚĆ 2	
ORGANIZACJA RATOWNICTWA WODNEGO W KSRG ZAKRES	
PODSTAWOWY	8
2.1. Jednostki realizujące ratownictwo wodne w zakresie podstawowym.	8
2.2. Standard gotowości operacyjnej jednostek.	8
2.3. Zakres zadań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym.....	8
2.4. Wymagania kwalifikacyjne strażaków i ratowników.....	9
2.5. Minimalny standard wyposażenia jednostki.	10
2.6. Podstawowe zasady organizacyjne.	10
CZEŚĆ 3	
ZASADY ORGANIZACJI DZIAŁAŃ SPECJALISTYCZNYCH GRUP	
RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO ORAZ SPECJALISTYCZNYCH GRUP	
SONAROWYCH W KSRG	13
3.1. Jednostki realizujące zadania w zakresie specjalistycznym.....	13
3.2. Standard gotowości operacyjnej SGRW-N.....	14
3.2.1.A. Dla poziomu gotowości A:.....	14
3.2.1.B. Dla poziomu gotowości AB:	14
3.2.1.C. Dla poziomu gotowości ABC i ABC _{chem} :.....	14
3.2.2. Standard gotowości operacyjnej SGS.....	15
3.3. Zakres zadań ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym.	15
3.3.1.A. Dla poziomu gotowości A:.....	15
3.3.1.B. Dla poziomu gotowości AB:	15
3.3.1.C. Dla poziomu gotowości ABC i ABC _{chem} :.....	16
3.3.2. Zakres specjalistycznych czynności realizowanych przez SGS:	16
3.4. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników.....	17
3.4.1. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników SGRW-N.....	18
3.4.1.A. Dla poziomu gotowości A.....	18
3.4.1.B. Dla poziomu gotowości AB.	18
3.4.1.C. Dla poziomu gotowości ABC i ABC _{chem}	18
3.4.2. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników Specjalistycznej Grupy Sonarowej (SGS).	19
3.5. Standard wyposażenia minimalnego.....	20
3.5.1. Standard wyposażenia minimalnego SGRW-N.....	20
3.5.2. Standard wyposażenia minimalnego SGS.	20
3.6. Podstawowe zasady organizacji i funkcjonowania ratownictwa wodnego na poziomie specjalistycznym.	20

3.6.1. Zasady organizacji Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych.	20
3.6.2. Zasady organizacji ćwiczeń Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych.	24
CZĘŚĆ 4	
ZADANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZAKRESIE WYPEŁNIANIA ROLI ORGANIZATORA KSRG W RATOWNICTWIE WODNYM	27
CZĘŚĆ 5	
KRYTERIA NIEZBĘDNE DO REALIZACJI RATOWNICTWA WODNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM PRZEZ JEDNOSTKĘ OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ WŁĄCZONĄ DO KSRG.....	29
CZĘŚĆ 6	
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I TRANSGRANICZNA W ZAKRESIE RATOWNICTWA WODNEGO.....	30
CZĘŚĆ 7	
ZESPÓŁ KOMENDANTA GŁÓWNEGO PSP DS. RATOWNICTWA WODNEGO..	31
CZĘŚĆ 8	
ZADANIA WOJEWÓDZKIEGO KOORDYNATORA PSP DS. RATOWNICTWA WODNEGO	32
CZĘŚĆ 9	
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	34
CZĘŚĆ 10	
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	35

CZĘŚĆ 1

WPROWADZENIE

Zasady organizacji ratownictwa wodnego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym obejmują organizację i funkcjonowanie ratownictwa wodnego na poziomie podstawowym i specjalistycznym. Równocześnie zgodnie z § 4 ust. 3 aktualnie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji KSRG dotyczą organizacji działań specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego w KSRG.

Ratownictwo wodne realizowane na obszarach wodnych oraz obszarach objętych powodzią lub zalaniem, jak również na terenach zalodzonych polega na wykonywaniu czynności ratowniczych z zakresu ratownictwa medycznego, chemicznego, technicznego, wysokościowego lub gaszenia pożarów. Realizacja działań ratowniczych na obszarach wodnych może stanowić wstęp do uruchomienia działań wspomagających.

Działania ratownicze na obszarach wodnych, zwane dalej „ratownictwem wodnym”, które organizuje się i prowadzi w oparciu o przepisy ujęte w **Załączniku nr 1 do Zasad**, realizuje się w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, zwanym dalej „KSRG” w zakresie:

- 1) **podstawowym** – obejmującym czynności ratownicze wykonywane na obszarach wodnych (w tym zalodzonych), przez wszystkie jednostki ratowniczo-gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej, a także przez inne jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne podmioty ratownicze współpracujące z systemem, deklarujące w gotowości operacyjnej zdolność do realizacji zadań według posiadanych możliwości organizacyjno-sprzętowych i wyszkolenia, w systemie całodobowym i całorocznym,
- 2) **specjalistycznym** – przez specjalistyczne grupy ratownictwa wodno-nurkowego Państwowej Straży Pożarnej na powierzchni oraz w toni lub na dnie obszaru wodnego oraz specjalistyczne grupy sonarowe.

W niniejszych Zasadach przyjęto następujące założenia i pojęcia.

- 1) ilekroć jest mowa o ratownikach – rozumie się przez to strażaków i ratowników jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz ratowników innych podmiotów ratowniczych;

- 2) ilekroć jest mowa o obszarach wodnych – rozumie się przez to wody śródlądowe, morskie wody wewnętrzne i przybrzeżne;
- 3) ilekroć jest mowa o uprawnieniach do kierowania jednostkami pływającymi – rozumie się przez to uprawnienia sternika motorowodnego lub sterniczki;
- 4) ilekroć jest mowa o obszarze chronionym specjalistycznej grupy ratownictwa wodno–nurkowego – rozumie się przez to zdefiniowaną strefę uzgodnioną z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, w której ta grupa podejmie działania ratownicze w możliwie najkrótszym czasie. Obszar chroniony SGRW-N może ulec zmianie w zależności od jej gotowości operacyjnej oraz gotowości sąsiednich SGRW-N w danym dniu;
- 5) ilekroć jest mowa o czasie alarmowania – rozumie się przez to czas, który upłynął od momentu zaalarmowania do momentu osiągnięcia gotowości do wyjazdu zaalarmowanych zastępów;
- 6) ilekroć jest mowa o niezwłocznym czasie alarmowania – rozumie się przez to:
 - a) w przypadku jednostki PSP – czas niezbędny wyłącznie na przygotowanie sprzętu i załogi dyżurującej w jednostce do wyjazdu,
 - b) w przypadku innej jednostki ochrony przeciwpożarowej – czas niezbędny na przybycie strażaków lub ratowników do jednostki oraz przygotowanie sprzętu i załogi do wyjazdu;
- 7) ilekroć jest mowa o czasie dojazdu do miejsca zdarzenia – rozumie się przez to czas, który upłynął od momentu wyjazdu do momentu przyjazdu na miejsce działań zaalarmowanych zastępów;
- 8) ilekroć jest mowa o szkoleniu kwalifikacyjnym – rozumie się przez to uzyskanie kwalifikacji w zawodzie strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa;
- 9) działania polegające na ewakuacji człowieka znajdującego się pod wodą, bez dostępu powietrza przez okres nie dłuższy niż 120 minut mają status działań ratowniczych;
- 10) działania prowadzone po przekroczeniu 120 minut uznaje się za działania wspomagające, niewymagające trybu pilnego (natychmiastowego);
- 11) organizowanie i prowadzenie na obszarach wodnych działań, innych niż ratownicze, mających na celu wykonanie określonych zadań w ramach

współdziałania z innymi służbami (np. działania poszukiwawcze), nie wymaga stosowania trybu pilnego (niezwłocznego);

- 12) każdy kandydat przyjmowany do służby w PSP, musi posiadać umiejętność pływania w celu realizacji zadań ratownictwa wodnego. Umiejętność pływania sprawdza się poprzez ćwiczenia praktyczne pozwalające przepłynąć kandydatowi na strażaka dystans 50 metrów w czasie 60 sekund;
- 13) do celów planistycznych należy przyjmować następujące parametry:
 - a) minimalny czas alarmowania dla jednostki PSP – 3 min,
 - b) minimalny czas alarmowania dla jednostki OSP – 10 min,
 - c) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po autostradach oraz drogach ekspresowych – 75 km/h,
 - d) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po drogach wojewódzkich oraz pozostałych drogach krajowych - 60 km/h,
 - e) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po drogach powiatowych – 50 km/h,
 - f) średnią prędkość poruszania się pojazdu ratowniczego po drogach gminnych i pozostałych – 30 km/h,
 - g) prędkość przemieszczania się ratowników przy pomocy śmigłowca – przyjmuje się prędkość przelotową śmigłowca dostępnego dla SGRW-N,
 - h) czas gotowości do startu śmigłowca przyjmuje się wartość wynikającą z dostępu śmigłowca.

CZĘŚĆ 2

ORGANIZACJA RATOWNICTWA WODNEGO W KSRG

ZAKRES PODSTAWOWY

2.1. Jednostki realizujące ratownictwo wodne w zakresie podstawowym.

Ratownictwo wodne w zakresie podstawowym realizują:

- 1) wszystkie jednostki ratowniczo-gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP);
- 2) jednostki ochrony przeciwpożarowej, w szczególności jednostki OSP włączone do KSRG, które zadeklarowały w gotowości operacyjnej zdolność do realizacji tych zadań według posiadanych możliwości organizacyjno-sprzętowych i wykszolenia;
- 3) inne podmioty ratownicze współpracujące z KSRG, które zadeklarowały w gotowości operacyjnej zdolność do realizacji tych zadań według posiadanych możliwości organizacyjno-sprzętowych i wykszolenia.

Przygotowanie do prowadzenia działań w zakresie podstawowym powinno przede wszystkim uwzględniać bezpieczeństwo ratowników jednostek dysponowanych do działań w pierwszej kolejności lub prowadzących te działania samodzielnie.

Szczegółowe zasady bezpieczeństwa podczas organizowania ćwiczeń, szkoleń i działań ratowniczych w zakresie podstawowym określa Załącznik nr 2.

2.2. Standard gotowości operacyjnej jednostek.

Gotowość operacyjną określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 2.3, przez co najmniej 6 strażaków lub ratowników w tym co najmniej 2 o kwalifikacjach określonych w pkt 2.4, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 2.5, przy zachowaniu **niezwłocznego** czasu alarmowania.

2.3. Zakres zadań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym.

W zakresie podstawowym czynności ratownicze obejmują, w szczególności:

- 1) rozpoznanie i ocenę zagrożenia dla:
 - a) życia i zdrowia,
 - b) mienia i środowiska;

- 2) niesienie pomocy tonącym (w tym na akwenach zalodzonych), poprzez dotarcie do poszkodowanych lub zagrożonych ludzi, ewakuację poza strefę zagrożenia, udzielenie kwalifikowanej pierwszej pomocy, a także przekazanie poszkodowanych zespołom Państwowego Ratownictwa Medycznego;
- 3) ratowanie życia ludzi na wodach powodziowych, poprzez dotarcie do poszkodowanych lub zagrożonych, ewakuację poza strefę zagrożenia, udzielenie kwalifikowanej pierwszej pomocy, a także przekazanie poszkodowanych zespołom Państwowego Ratownictwa Medycznego;
- 4) zabezpieczenie działań ratowniczych na obszarach wodnych (w tym zalodzonych), z uwzględnieniem asekuracji ratowników podczas działań ratowniczych prowadzonych bezpośrednio na wodzie (łodzie) oraz w jego sąsiedztwie (brzegu);
- 5) ewakuację zwierząt;
- 6) likwidację lub ograniczenie nagłych zagrożeń wywołanych przez substancje niebezpieczne lub inne czynniki szkodliwe dla środowiska wodnego;
- 7) współdziałanie z innymi podmiotami KSRG realizującymi podstawowe i specjalistyczne czynności ratownicze;
- 8) współdziałanie z podmiotami uprawnionymi do wykonywania ratownictwa wodnego.

2.4. Wymagania kwalifikacyjne strażaków i ratowników.

1. Działania ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym prowadzą strażacy posiadający umiejętności w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego nabyte w ramach szkolenia kwalifikacyjnego, szkolenia uzupełniającego lub doskonalenia zawodowego.
2. Członkowie jednostek OSP przewidziani do realizacji zadań ratownictwa wodnego, powinni nabyć umiejętności w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego w ramach systemu szkolenia członków OSP biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, z wyjątkiem tych strażaków – ochotników OSP, którzy posiadają już kwalifikacje nabyte w procesie szkolenia organizowanego przez Państwową Straż Pożarną lub inne podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego.
3. Doskonalenie zawodowe umiejętności ratownictwa wodnego powinno uwzględniać zakres:

- a) ratownictwa wodnego,
 - b) ratownictwa lodowego,
 - c) ratownictwa na wodach szybkopłynących,
 - d) ratownictwa w czasie powodzi,
 - e) sterowania łodziami z napędem silnikowym adekwatnie do wymagań związanych z parametrami łodzi dostosowanej do rodzaju akwenu (dotyczy szkolenia dla podmiotów KSRG posiadających jednostki pływające z napędem silnikowym).
4. W przypadku PSP szkolenia powinny zapewnić uzyskanie kwalifikacji w zakresie sternika motorowodnego lub sterniczysty.
 5. W przypadku OSP szkolenia powinny zapewnić uzyskanie uprawnień sternika motorowodnego, a jeżeli w obszarze chronionym występują śródlądowe drogi wodne kwalifikacje sterniczysty.

2.5. Minimalny standard wyposażenia jednostki.

1. Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych zawarto w **Załączniku nr 3**.
2. Wyposażenie indywidualne musi zostać zapewnione dla co najmniej 2 strażaków lub ratowników w zastępie.
3. Pojazd zastępu realizującego zadania ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym, powinien mieć możliwość holowania przyczepy z łodzią ratowniczą.
4. Dostępność łodzi ratowniczej, jej rodzaj i wyposażenie powinny być adekwatne do specyfiki obszaru chronionego, a także do zadań przewidzianych do realizacji w ramach odwodów operacyjnych. Minimalny standard wyposażenia jednostki pływającej zawarto w **Załączniku nr 4**.

2.6. Podstawowe zasady organizacyjne.

1. Ratownictwo wodne w zakresie podstawowym w KSRG organizuje właściwy terytorialnie komendant powiatowy lub miejski PSP, uwzględniając współpracę z innymi podmiotami ratowniczymi i służbami zobowiązanymi do prowadzenia działań ratowniczych na obszarach wodnych.

2. Proces organizacji ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym powinien być poprzedzony analizą zagrożeń w obszarze chronionym, o której mowa w obowiązującym rozporządzeniu MSWiA w sprawie szczegółowej organizacji KSRG, uwzględniającą specyfikę obszarów wodnych, w szczególności:
 - a) wód szybkopłynących,
 - b) jezior, rzek i kanałów,
 - c) zbiorników przemysłowych,
 - d) obszarów objętych ryzykiem powodzi,
 - e) obszarów zalodzonych,
 - f) przybrzeżnych i wewnętrznych wód morskich.
3. Priorytety organizacyjne ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym, w tym szkoleniowe, powinny dotyczyć gmin z 3 – 5 poziomem (stopniem) zagrożenia obszarów wodnych, wynikającym z analizy zagrożeń, jak również wobec tych obszarów wodnych, dla których prawdopodobieństwo interwencji jednostki ochrony przeciwpożarowej jest wysokie.
4. Organizacja ratownictwa wodnego powinna uwzględniać konieczność podjęcia działań na wszelkich obszarach wodnych w obszarze chronionym.
5. W przypadku przybrzeżnych i wewnętrznych wód morskich organizacja ratownictwa wodnego uwzględnia tylko konieczność ratowania zdrowia i życia ludzkiego w zakresie posiadanego wykszolenia i wyposażenia.
6. Aktualną sieć oraz zasady dysponowania jednostek przygotowanych do podjęcia działań ratownictwa wodnego powinny zawierać plany ratownicze powiatu.
7. Dla każdej jednostki przygotowanej do podjęcia działań ratownictwa wodnego ustala się obszar chroniony, zdefiniowany jako strefa, w której ta jednostka podejmie działanie ratownicze nominalnie w najkrótszym czasie.
8. Docelowa sieć i plan rozwoju jednostek przygotowanych do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych (**Załącznik nr 5**), powinny zostać zawarte w powiatowym planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego.
9. Planowana liczba i rozmieszczenie jednostek zdolnych do podjęcia działań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym na terenie powiatu powinna uwzględniać:

- a) stopień zagrożenia poszczególnych gmin w powiecie określony w analizie zagrożeń, o której mowa w obowiązującym rozporządzeniu MSWiA w sprawie szczegółowej organizacji KSRG,
- b) rozkład terytorialny zdarzeń wymagających podjęcia działań ratownictwa wodnego w ostatnich 10 latach,
- c) lokalizację oraz gotowość operacyjną specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego KSRG,
- d) lokalizację oraz gotowość operacyjną innych podmiotów ratowniczych,
- e) zasięgi obszarów chronionych takich samych jednostek w sąsiednich powiatach,
- f) zdolność do podjęcia działań ratowniczych w zakresie podstawowym na terytorium powiatu, obejmującym co najmniej:
 - 80 % populacji zamieszkałej w powiecie,
 - 80 % powierzchni całkowitej powiatu,maksymalnie w czasie:
 - 15 min dla powiatów wysokiego poziomu zagrożenia,
 - 20 min dla powiatów średniego poziomu zagrożenia,
 - 25 min dla powiatów niskiego poziomu zagrożenia z prawdopodobieństwem co najmniej 80 %.

10. Plany ratownicze powiatów oraz powiatowe plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego powinny uwzględniać potencjał ratowniczy innych powiatów i muszą być uzgodnione z właściwym komendantem wojewódzkim PSP.

11. Szczegółowe zasady dysponowania SGRW-N zawarte są w „Ramowych wytycznych Komendanta Głównego PSP do opracowania procedur dysponowania sił KSRG oraz zasad doraźnego zabezpieczenia operacyjnego terenu powiatu po zadysponowaniu zasobów ratowniczych”.

CZĘŚĆ 3
ZASADY ORGANIZACJI DZIAŁAŃ
SPECJALISTYCZNYCH GRUP RATOWNICTWA WODNO-NURKOWEGO
ORAZ SPECJALISTYCZNYCH GRUP SONAROWYCH W KSRG

3.1. Jednostki realizujące zadania w zakresie specjalistycznym.

Ratownictwo wodne w zakresie specjalistycznym w KSRG realizują:

Specjalistyczne Grupy Ratownictwa Wodno-Nurkowego, w skrócie „SGRW-N” uwzględnione w wojewódzkich planach rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, organizowane przez właściwych terytorialnie komendantów wojewódzkich PSP.

W zależności od możliwości realizowania zadań ratowniczych, liczebności dostępnych ratowników i ich kwalifikacji oraz wyposażenia technicznego, SGRW-N utrzymują gotowość operacyjną poziomu A, AB, ABC lub ABC_{chem}.

Utrzymywanie gotowości określonego poziomu wymaga spełnienia wszystkich standardów w zakresie: realizowanych zadań ratowniczych, liczebności dostępnych ratowników i ich kwalifikacji oraz wyposażenia technicznego, określonych dla danego poziomu.

W przypadku pojedynczych braków w wyposażeniu technicznym decyzję o zadeklarowaniu odpowiedniego poziomu gotowości podejmuje dowódca grupy, mając na względzie możliwość bezpiecznego wykonywania zadań dla określonego poziomu gotowości.

Szczegółowe zasady organizacji prac podwodnych, w tym działań ratowniczych i wspomagających oraz zasady bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych zawiera Załącznik nr 10 do Zasad organizacji ratownictwa wodnego w KSRG.

Specjalistyczne Grupy Sonarowe, w skrócie „SGS” uwzględnione w wojewódzkich planach rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, organizowane przez właściwych kierowników jednostek organizacyjnych PSP, a także innych podmiotów ratowniczych, które zadeklarowały gotowość operacyjną do realizacji zadań SGS oraz spełniają poniższe standardy gotowości, wyszkolenia i wyposażenia.

SGS realizują wsparcie techniczne poszukiwań obiektów podwodnych korzystając z technicznych metod poszukiwań, umożliwiających lokalizację obiektu bez użycia nurka.

W przypadku utworzenia Specjalistycznej Grupy Sonarowej w tej samej jednostce organizacyjnej co Specjalistyczna Grupa Wodno-Nurkowa, dopuszcza się korzystanie ze wspólnego wyposażenia sprzętowego oraz wyszkolonych ratowników.

3.2. Standard gotowości operacyjnej SGRW-N.

3.2.1.A. Dla poziomu gotowości A:

Gotowość operacyjną poziomu A określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.1.A, przez co najmniej **2 strażaków** o minimalnych kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.1.A, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.1. oraz **dodatkowo strażaka** obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy oraz posiadającego uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych, jednostek pływających, przy zachowaniu **niezwłocznego** czasu alarmowania.

3.2.1.B. Dla poziomu gotowości AB:

Gotowość operacyjną poziomu AB określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.1.B, przez co najmniej **3 strażaków** o minimalnych kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.1.B, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.1, oraz **dodatkowo strażaka** obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy oraz posiadającego uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych, jednostek pływających przy zachowaniu **niezwłocznego** czasu alarmowania.

3.2.1.C. Dla poziomu gotowości ABC i ABC_{chem}:

Gotowość operacyjną poziomu ABC lub ABC_{chem} określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.1.C, przez co najmniej **5 strażaków** o minimalnych kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.1.C, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.1, oraz **dodatkowo strażaka** obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy oraz posiadającego uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych, jednostek pływających przy zachowaniu czasu alarmowania **nie dłuższym niż 60 minut**.

3.2.2. Standard gotowości operacyjnej SGS.

Gotowość operacyjną określa się jako zdolność do podjęcia działań, polegających na realizacji zadań, określonych w pkt 3.3.2, przez co najmniej **3 strażaków** o kwalifikacjach określonych w pkt 3.4.2, wyposażonych w sprzęt o standardzie określonym w pkt 3.5.2, przy zachowaniu niezwłocznego czasu alarmowania.

3.3. Zakres zadań ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym.

W zakresie specjalistycznym czynności ratownicze obejmują, w szczególności:

3.3.1.A. Dla poziomu gotowości A:

1. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym.
2. Ratowanie życia i zdrowia na obszarach wodnych, w szczególności poprzez wykonywanie prac podwodnych i stosowanie technik:
 - a) ratownictwa wodnego polegających na:
 - niesieniu pomocy tonącym, poprzez dotarcie do zagrożonych lub poszkodowanych osób, ewakuację poza strefę zagrożenia wraz z udzieleniem im kwalifikowanej pierwszej pomocy;
 - niesieniu pomocy poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych na wodzie, w przerębli i pod wodą, poprzez dotarcie do zagrożonych lub poszkodowanych osób, ewakuację z pojazdu, łodzi lub obiektu poza strefę zagrożenia wraz z udzieleniem im kwalifikowanej pierwszej pomocy;
 - b) ratownictwa lodowego polegającego na:
 - niesieniu pomocy ludziom znajdującym się pod lodem lub na lodzie (krze), poprzez dotarcie do zagrożonych lub poszkodowanych osób, ewakuację poza strefę zagrożenia wraz z udzieleniem im kwalifikowanej pierwszej pomocy.
3. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości AB, jeżeli grupa podczas danego zdarzenia posiada stan osobowy i wyposażenie takie jak dla poziomu gotowości operacyjnej AB.

3.3.1.B. Dla poziomu gotowości AB:

1. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym.
2. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości A przy niezwłocznym czasie wyjazdu.

3. Wsparcie działań SGRW-N poziomu gotowości A po zakończeniu działań ratowniczych.
4. Wykonanie działań z zakresu ratownictwa technicznego.
5. Wykonywanie działań wspomagających, w tym z wykorzystaniem sprzętu pomiarowego do lokalizacji obiektów pod wodą, uwzględniając możliwości sprzętowe i głębokość akwenu.
6. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości ABC, jeżeli grupa podczas danego zdarzenia posiada stan osobowy i wyposażenie takie jak dla poziomu gotowości operacyjnej ABC.

3.3.1.C. Dla poziomu gotowości ABC i ABC_{chem}:

1. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym.
2. Zadania określone dla ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym poziomu gotowości A i AB (z niezwłocznym czasem wyjazdu).
3. Wsparcie działań SGRW-N poziomu gotowości A i AB.
4. Prowadzenie działań ratowniczych wykraczających poza zakres możliwości technicznych poziomu gotowości A i AB.
5. Ratowanie mienia i środowiska wodnego poprzez stosowanie technik i czynności ratowniczych z zakresu ratownictwa technicznego prowadzonych pod wodą.
6. Wydobywanie obiektów z dna, jeśli mogą powodować zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz dla środowiska wodnego.
7. W przypadku SGRW-N poziomu ABC_{chem} ratowanie mienia i środowiska wodnego poprzez stosowanie technik i czynności ratowniczych z zakresu ratownictwa technicznego i chemicznego prowadzonych pod wodą, w wodach, których stopień skażenia uniemożliwia realizację zadań przez grupy poziomu gotowości A, AB, ABC.

3.3.2. Zakres specjalistycznych czynności realizowanych przez SGS:

W zakresie specjalistycznym czynności realizowane przez SGS, obejmują w szczególności:

1. Działania poszukiwawcze metodami technicznymi.
2. Działania wspomagające SGRW-N.
3. Działania wspomagające inne służby w ramach określonych porozumień.

3.4. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników.

Ratownictwo wodne w zakresie specjalistycznym prowadzą:

1. Strażacy PSP, którzy w rozumieniu przepisów o wykonywaniu prac podwodnych posiadają następujące kwalifikacje:
 - a) młodszego nurka - przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 20 metrów,
 - b) nurka - przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 30 metrów,
 - c) nurka instruktora – przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 50 metrów, a także przy kierowaniu pracami podwodnymi i prowadzeniu szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego.

Zasady uzyskiwania stopnia nurka instruktora określa **Załącznik nr 11**,

- d) nurka kierującego pracami podwodnymi – przy kierowaniu pracami podwodnymi prowadzonymi na głębokości do 30 metrów i prowadzeniu szkoleń doskonalących z zakresu ratownictwa wodnego.
2. W skład grupy mogą zostać włączeni strażacy pełniący służbę w codziennym systemie posiadający kwalifikacje młodszego nurka, nurka, nurka kierującego pracami podwodnymi, nurka – instruktora. Wyżej wymienieni strażacy nie są wykazywani w codziennej gotowości operacyjnej grupy.
3. Pozostali strażacy, którzy posiadają następujące kwalifikacje i aktualne uprawnienia:
 - a) sonarzysty - ukończyli szkolenie z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych,
 - b) sternika motorowodnego, sterniczysty - przy wykonywaniu prac związanych z obsługą środków transportu wodnego,
 - c) do obsługi pojazdów samochodowych i sprzętu specjalistycznego stanowiącego wyposażenie grupy, (w tym w szczególności do napełniania i obsługi zbiorników ciśnieniowych) w zakresie pragmatyki KSRG – przy wykonywaniu prac związanych z obsługą tego sprzętu w ramach ratownictwa wodnego,
 - d) do prowadzenia czynności ratowniczych w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy,
 - e) w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego nabyte w ramach szkolenia kwalifikacyjnego i utrwalane w ramach doskonalenia

zawodowego przy wykonywaniu działań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym.

3.4.1. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników SGRW-N.

3.4.1.A. Dla poziomu gotowości A.

SGRW-N poziomu gotowości A powinna składać się z co najmniej **12 strażaków**, w tym:

- a) 11 o kwalifikacjach co najmniej młodszego nurka,
- b) 1 o kwalifikacjach nurka kierującego pracami podwodnymi,

i być tak zorganizowana, aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt. 3.2.1.A. przez co najmniej **3 strażaków**, w tym co najmniej:

- a) 2 młodszych nurków,
- b) 1 strażaka obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy oraz posiadającego uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych, sternika motorowodnego/stermotorzystę.

3.4.1.B. Dla poziomu gotowości AB.

SGRW-N poziomu gotowości AB powinna składać się z co najmniej **18 strażaków**, w tym:

- a) 12 o kwalifikacjach co najmniej młodszego nurka,
- b) 6 o kwalifikacjach nurka kierującego pracami podwodnymi,

i być tak zorganizowana, aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt.3.2.B przez co najmniej **4 strażaków**, w tym co najmniej:

- a) 2 młodszych nurków,
- b) 1 z uprawnieniami nurka kierującego pracami podwodnymi,
- c) 1 strażaka obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy oraz posiadającego uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych, sternika motorowodnego/stermotorzystę.

3.4.1.C. Dla poziomu gotowości ABC i ABC_{chem}.

SGRW-N poziomu gotowości C powinna składać się z co najmniej **30 strażaków** lub ratowników, w tym:

- a) 12 o kwalifikacjach co najmniej młodszego nurka,
- b) 12 o kwalifikacjach co najmniej nurka,
- c) 6 o kwalifikacjach nurka kierującego pracami podwodnymi,

i być tak zorganizowana, aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt.3.2.1.C przez co najmniej **6 strażaków**, w tym co najmniej:

- a) 2 młodszych nurków,
- b) 2 nurków,
- c) 1 z uprawnieniami nurka kierującego pracami podwodnymi,
- d) 1 strażaka obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy oraz posiadającego uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych, sternika motorowodnego/stermotorzystę

Jeżeli liczba ratowników w grupie jest wystarczająca do spełnienia warunków gotowości operacyjnej, grupa nie musi spełniać warunku liczebności minimalnej.

3.4.2. Standard kwalifikacji i liczebności ratowników Specjalistycznej Grupy Sonarowej (SGS).

Specjalistyczna Grupa Sonarowa powinna składać się z co najmniej **9 strażaków** w tym dowódcy, posiadających kwalifikacje w zakresie obsługi sonarów oraz umiejętność obsługi zdalnie sterowanych pojazdów podwodnych – ROV (w zależności od tego czy urządzenie wchodzi w skład grupy) i być tak zorganizowana aby zapewnić wymagania gotowości operacyjnej określonej w pkt 3.2.2. przez co najmniej **3** ratowników, w tym co najmniej:

- a) 1 o kwalifikacjach sonarzysty, który ukończył szkolenie z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych;
oraz dodatkowo:
- b) 1 strażaka lub ratownika obsługującego sprzęt logistyczny i pomocniczy oraz posiadającego uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych,
- c) 1 stermotorzystę lub sternika motorowodnego.

Dopuszcza się zmniejszenie składu grupy do dwóch strażaków lub ratowników w przypadku gdy łódź do działań sonarowych i stermotorzystę lub sternika motorowodnego zapewnia inna służba lub podmiot ratowniczy lub wyposażenie grupy na to pozwala.

W skład grupy mogą zostać włączeni strażacy pełniący służbę w codziennym systemie posiadający przeszkolenie w zakresie obsługi sonarów. Wyżej wymienieni strażacy nie są wykazywani w codziennej gotowości operacyjnej grupy.

3.5. Standard wyposażenia minimalnego.

3.5.1. Standard wyposażenia minimalnego SGRW-N.

Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznych czynności ratowniczych zawarto w **Załączniku nr 6**.

3.5.2. Standard wyposażenia minimalnego SGS.

1. Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt, środki techniczne do wsparcia technicznego poszukiwań obiektów podwodnych zawarto w **Załączniku nr 7**;
2. Pojazd z możliwością holowania przyczepy z łodzią.

3.6. Podstawowe zasady organizacji i funkcjonowania ratownictwa wodnego na poziomie specjalistycznym.

3.6.1. Zasady organizacji Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych.

1. Ratownictwo wodne w zakresie specjalistycznym w KSRG organizuje właściwy terytorialnie komendant wojewódzki PSP, uwzględniając współpracę z podmiotami ratowniczymi i służbami zobowiązanymi do prowadzenia działań ratowniczych na obszarach wodnych.
2. Proces organizacji ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym na terenie województwa powinien być poprzedzony analizą zagrożeń w obszarze chronionym, o którym mowa w obowiązującym rozporządzeniu MSWiA w sprawie szczegółowej organizacji KSRG, uwzględniającą specyfikę obszarów wodnych, w szczególności:
 - a) wód szybko płynących,
 - b) jezior, rzek i kanałów,
 - c) zbiorników przemysłowych,
 - d) obszarów objętych ryzykiem powodzi,
 - e) obszarów zalodzonych,
 - f) przybrzeżnych i wewnętrznych wód morskich.
3. W przypadku przybrzeżnych i wewnętrznych wód morskich organizacja ratownictwa wodnego uwzględnia tylko konieczność ratowania zdrowia i życia ludzkiego w zakresie posiadanego wyszkolenia i wyposażenia.

4. Priorytety organizacyjne ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym, w tym szkoleniowe, powinny dotyczyć gmin i powiatów z 4 i 5 poziomem (stopniem) zagrożenia obszarów wodnych, wynikającym z analizy zagrożeń, jak również wobec tych obszarów wodnych, dla których prawdopodobieństwo interwencji jednostki ochrony przeciwpożarowej jest wysokie.
5. Docelowa sieć i plan rozwoju jednostek przygotowanych do ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznych czynności ratowniczych (**Załącznik nr 8**), powinny zostać zawarte w wojewódzkim planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, utworzonym przez właściwego komendanta wojewódzkiego PSP i uzgodnionym z Komendantem Głównym PSP.
6. Planowana liczba i rozmieszczenie SGRW-N oraz SGS, zdolnych do podjęcia działań ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym na terenie województwa, powinny uwzględniać:
 - a) stopień zagrożenia poszczególnych gmin w powiecie określony w analizie zagrożeń, o której mowa w obowiązującym rozporządzeniu MSWiA w sprawie szczegółowej organizacji KSRG,
 - b) rozkład terytorialny zdarzeń wymagających podjęcia działań ratownictwa wodnego w ostatnich 10 latach,
 - c) lokalizację, gotowość operacyjną oraz zasięgi obszarów chronionych innych specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego KSRG w sąsiednich województwach,
 - d) lokalizację oraz gotowość operacyjną innych podmiotów ratowniczych,
 - e) zdolność do podjęcia działań ratowniczych w zakresie specjalistycznym na terytorium województwa, obejmującym co najmniej:
 - 80 % populacji zamieszkałej w województwie,
 - 80 % powierzchni zurbanizowanej województwa,dla poziomu gotowości A - maksymalnie w czasie:
 - 45 min dla powiatów wysokiego poziomu zagrożenia,
 - 90 min dla powiatów średniego poziomu zagrożenia,
 - 110 min dla powiatów niskiego poziomu zagrożenia,dla poziomu gotowości AB - maksymalnie w czasie:
 - 120 min dla powiatów wysokiego poziomu zagrożenia,
 - 150 min dla powiatów średniego poziomu zagrożenia,

- 150 min dla powiatów niskiego poziomu zagrożenia,
dla poziomu gotowości ABC i ABC_{chem} - maksymalnie w czasie 360 min dla powiatów wszystkich poziomów zagrożenia z prawdopodobieństwem co najmniej 80 %,
dla SGS - maksymalnie w czasie 360 min dla powiatów wszystkich poziomów zagrożenia.
7. Aktualną sieć, organizację oraz zasady dysponowania jednostek przygotowanych do podjęcia działań ratownictwa wodnego powinny zawierać wojewódzkie i powiatowe plany ratownicze.
 8. SGRW-N oraz SGS tworzą właściwi komendanci PSP, na podstawie wojewódzkiego planu rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, w drodze rozkazu.
 9. Dowódcą SGRW-N powinien być dowódca JRG lub jego zastępca na bazie, której utworzono SGRW-N, posiadający kwalifikacje do wykonywania prac podwodnych.
 10. Zastępcą dowódcy SGRW-N powinien być zastępca dowódcy JRG, dowódca zmiany lub zastępca dowódcy zmiany na bazie, której utworzono SGRW-N, posiadający kwalifikacje do wykonywania prac podwodnych.
 11. W przypadku SGRW-N i SGS, działających na bazie kilku komend lub jednostek z różnych powiatów, grupę tworzy komendant wojewódzki PSP.
 12. SGRW-N i SGS utrzymują właściwi komendanci PSP.
 13. Właściwy komendant wojewódzki PSP uczestniczy w procesie utrzymania gotowości SGRW-N i SGS oraz podejmuje działania zapewniające właściwe wyposażenie i wyszkolenie członków tych grup.
 14. SGRW-N poziomu gotowości A, AB, ABC i ABC_{chem} może zostać utworzona na bazie kilku JRG. **Dobowy poziom gotowości operacyjnej A musi być bezwzględnie realizowany na bazie jednej jednostki.**
 15. Każda SGRW-N oraz SGS na terenie województwa ma określony w szczególności:
 - a) plan organizacyjny oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej,
 - b) obszar chroniony zdefiniowany jako strefa, w której ta SGRW-N podejmie działanie ratownicze w najkrótszym czasie, uzgodniony z właściwymi komendantami powiatowymi i wojewódzkimi PSP,

- c) zbiór zasad współdziałania z podmiotami KSRG w zakresie podstawowym, jak również z podmiotami ratowniczymi i służbami zobowiązanymi do działań ratowniczych na obszarach wodnych,
- d) plan współdziałania z jednostkami wykorzystującymi lotnicze i wodne środki transportowe,
- e) system pełnienia służby (dyżurów) dla właściwych poziomów gotowości.

16. Plan organizacyjny oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej SGRW-N oraz SGS winien zawierać w szczególności:

- a) miejsce stacjonowania (rejon koncentracji) i strukturę organizacyjną danej SGRW-N, SGS, pozwalające na jej dysponowanie i realizację działań ratowniczych w zakresie specjalistycznym,
- b) 3-letnią prognozę potrzeb szkoleniowych, w oparciu o wymogi kwalifikacyjne,
- c) wykaz sprzętu będącego na wyposażeniu grupy,
- d) szczegółowe zasady alarmowania i dysponowania grupy, a jeśli to konieczne, szczegółowe warunki podejmowania działań ratowniczych,
- e) przygotowanie rocznego planu doskonalenia SGRW-N, SGS, stanowiącego element planu doskonalenia jednostki ochrony przeciwpożarowej w strukturze, w której ta grupa funkcjonuje,
- f) wykaz członków grupy z ich kwalifikacjami i uprawnieniami,
- g) wykaz sprzętu wymagającego legalizacji i okresowych przeglądów.

Plan organizacyjny oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej SGRW-N, SGS, musi być uzgodniony z właściwymi komendantami PSP tworzącymi grupę.

17. Właściwy dla miejsca stacjonowania SGRW-N, SGS, komendant wojewódzki PSP:

- a) tworzy grupę w przypadku, o którym mowa w pkt 3.6.1 ppkt.11,
- b) wyznacza termin wprowadzenia SGRW-N, SGS, do podziału bojowego oraz realizowania działań ratowniczych w zakresie specjalistycznym,
- c) ustala zasady monitorowania gotowości operacyjnej SGRW-N, SGS,
- d) zapewnia aktualizację wojewódzkiego i powiatowych planów ratowniczych, w szczególności w zakresie zasad dysponowania do działań sił i środków jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- e) zapewnia aktualizację dokumentacji organizacji odvodu operacyjnego,

- f) może wnioskować do Komendanta Głównego PSP o włączenie SGRW-N, SGS, do działań poza granicami kraju,
 - g) współuczestniczy w utrzymaniu grupy.
18. Schematy organizacyjne SGRW-N oraz SGS zawarto w **Załączniku nr 9**.
19. Komendant Główny PSP może na wniosek Komendanta Wojewódzkiego PSP w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na odstępstwo od zasad organizacji Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych.

3.6.2. Zasady organizacji ćwiczeń Specjalistycznych Grup Ratownictwa Wodno-Nurkowego oraz Specjalistycznych Grup Sonarowych.

1. Ćwiczenia z zakresu ratownictwa wodnego na poziomie specjalistycznym należy realizować zgodnie z Zasadami organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej.
2. SGRW-N prowadzi ćwiczenia lub inne formy doskonalenia zawodowego na terenie województwa nie rzadziej niż raz na dwa lata:
 - a) z podmiotami ratowniczymi włączonymi i współdziałającymi z KSRG w zakresie ratownictwa wodnego, działającymi na terenie własnego województwa,
 - b) z jednostkami ratowniczo - gaśniczymi PSP powiatów leżących w obszarze chronionym danej grupy,
 - c) ze specjalistyczną grupą sonarową w obszarze chronionym danej grupy.
3. Ćwiczenia z jednostkami ratowniczo - gaśniczymi PSP oraz podmiotami ratowniczymi włączonymi i współdziałającymi z KSRG w zakresie ratownictwa wodnego powinny obejmować współpracę z SGRW-N w zakresie:
 - a) zabezpieczenia terenu działań,
 - b) oznakowania miejsca zdarzenia,
 - c) udzielenia informacji nt. specyfiki terenu, głębokości zbiorników wodnych itp.,
 - d) zapewnienia wsparcia logistycznego działań (np. w miarę możliwości łodzi, ogrzewanego namiotu socjalnego itp.).
4. W celu utrzymania optymalnego przygotowania do działań danej SGRW-N właściwy kierownik jednostki organizacyjnej PSP organizuje szkolenie doskonalące w formie zgrupowania w liczbie łącznie minimum 10 dni w roku.

5. Każdy strażak nurek w najbliższym możliwym terminie obowiązany jest ukończyć szkolenie dodatkowe w zakresie nurkowania na akwenach, na których występuje pokrywa lodowa.
6. Dopuszcza się organizację szkoleń doskonalących w zakresie nurkowania na mieszaninach oddechowych i innych przydatnych w służbie, których organizatorem jest jednostka organizacyjna PSP. Odbycie szkolenia potwierdza się zaświadczeniem.
7. Biuro właściwe ds. organizacji szkolenia pożarniczego Komendy Głównej PSP przeprowadza według potrzeb, lecz nie rzadziej niż raz na dwa lata, unifikację nurków instruktorów ustalając jednocześnie zakres tematyczny. Ukończenie unifikacji jest warunkiem dopuszczenia nurka instruktora do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kolejne dwa lata. Lista nurków instruktorów dopuszczonych do prowadzenia zajęć jest ogłaszana do końca roku, przez dyrektora biura właściwego do spraw szkolenia pożarniczego.
8. Biuro właściwe ds. organizacji szkolenia pożarniczego Komendy Głównej PSP wyznacza pod koniec roku kalendarzowego co najmniej dwa terminy unifikacji nurków instruktorów na kolejny rok.
9. Unifikacja instruktorska obejmuje:
 - a) część teoretyczną, polegającą na przedstawieniu prelekcji z własnych doświadczeń;
 - b) część praktyczną, polegającą na udziale w zajęciach mających na celu ujednoczenie sposobu realizacji poszczególnych szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego.
10. Unifikacja organizowana jest w formie zgrupowania szkoleniowo – kondycyjnego w liczbie łącznie minimum 4 dni.
11. W skład SGRW-N można włączyć strażaka przewidzianego do szkolenia w zakresie młodszego nurka, który posiada potwierdzone odpowiednimi dokumentami:
 - a) kwalifikacje co najmniej w zakresie nurkowania rekreacyjnego określone dla płetwonurka wymagającego nadzoru (dla poziomu 1. płetwonurkowania) w Polskiej Normie nr PN-EN ISO 24801-1:2014-07;
 - b) aktualne orzeczenie o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych, wydane przez lekarza posiadającego specjalizację

i odbyte szkolenie określone w odrębnych przepisach w sprawie warunków zdrowotnych wykonywania prac podwodnych;

c) przeszkolenie w zakresie nurkowania w suchych skafandrach.

Strażak ten uczestniczyłby wyłącznie w szkoleniach i ćwiczeniach na poziomie specjalistycznym, przygotowujących go do udziału w szkoleniu kwalifikacyjnym w zakresie młodszego nurka.

12. Proces doskonalenia zawodowego powinien zapewnić nurkowi minimum 35 godzin pobytu pod wodą lub w warunkach zwiększonego ciśnienia w ciągu roku.
13. Dopuszcza się organizację ćwiczeń i szkoleń doskonalących na wewnętrznych i przybrzeżnych wodach morskich SGRW-N.
14. Szkolenie doskonalące specjalistycznej grupy sonarowej SGS organizuje właściwy kierownik jednostki organizacyjnej PSP co najmniej raz w miesiącu w liczbie zapewniającej udział każdego strażaka obsługującego sonary i ROV.
15. Plan szkolenia doskonalącego specjalistycznej grupy sonarowej corocznie jest aktualizowany.
16. Na każdej zmianie służbowej właściwy kierownik jednostki organizacyjnej PSP organizuje doskonalenie zawodowe w zakresie wsparcia strażaków obsługujących sonar i SGRW-N.

CZĘŚĆ 4

ZADANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZAKRESIE WYPEŁNIANIA ROLI ORGANIZATORA KSRG W RATOWNICTWIE WODNYM

1. Ratownictwo wodne w KSRG organizują właściwi terytorialnie komendanci PSP, w oparciu o plany ratownicze oraz plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, uwzględniając współpracę z innymi podmiotami ratowniczymi i służbami zobowiązanymi do prowadzenia działań ratowniczych na obszarach wodnych.
2. Planowanie przedsięwzięć na potrzeby rozwoju ratownictwa wodnego w KSRG, poprzedzone jest oceną wniosków, wynikających z analizy zagrożeń i ryzyka dokonanej w oparciu o „Metodykę oceny zagrożenia gminy i powiatu” zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Właściwego do Spraw Wewnętrznych w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego, uwzględniającej specyfikę obszarów wodnych, z analizy map ryzyka powodziowego, a także z analizy zabezpieczenia operacyjnego podległego obszaru oraz sieci wszystkich podmiotów ratowniczych, zdolnych do realizacji ratownictwa wodnego.
3. Komendanci powiatowi/miejscy sporządzają powiatowe plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, w których uwzględniają zadania ratownictwa wodnego.
4. Komendanci powiatowi/miejscy sporządzają plany ratownicze powiatu, w których uwzględniają aktualne możliwości realizacji zadań ratownictwa wodnego.
5. Plany powiatowe rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego i plany ratownicze powiatu muszą być uzgodnione z komendantem wojewódzkim PSP.
6. Komendanci wojewódzcy sporządzają wojewódzkie plany rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, w których uwzględniają zadania ratownictwa wodnego.
7. Komendanci wojewódzcy sporządzają plany ratownicze województwa, w których uwzględniają aktualne możliwości realizacji zadań ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznym.
8. Plany wojewódzkie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego i plany ratownicze województw muszą być uzgodnione z Komendantem Głównym PSP.

9. Komendant Główny PSP sporządza krajowy plan rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego, w którym uwzględnia zadania ratownictwa wodnego, który podlega aktualizacji w cyklu trzyletnim.
10. Komendant wojewódzki PSP uwzględnia w planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego wnioski komendantów powiatowych/miejskich w tym zakresie oraz analizuje zasadność tworzenia w PSP SGRW-N.
11. Właściwi terytorialnie komendanci PSP prowadzą monitoring bieżącej gotowości operacyjnej jednostek SGRW-N oraz SGS.
12. Komendant Wojewódzki PSP wyznacza spośród funkcjonariuszy KW PSP wojewódzkiego koordynatora PSP ds. ratownictwa wodnego.
13. Kierownicy jednostek organizacyjnych PSP posiadający w swym obszarze chronionym akweny śródlądowe lub morskie, uwzględniają w procesie organizacji ratownictwa wodnego porozumienia pomiędzy Komendantem Głównym PSP a służbami i podmiotami ratowniczymi, realizującymi działania w zakresie ratownictwa wodnego.

CZĘŚĆ 5

KRYTERIA NIEZBĘDNE DO REALIZACJI RATOWNICTWA WODNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM PRZEZ JEDNOSTKĘ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ WŁĄCZONĄ DO KSRG

5.1. Jednostka ochrony przeciwpożarowej włączona do KSRG, w celu realizacji zadań ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym musi posiadać:

- 1) co najmniej jeden samochód ratowniczy (pożarniczy) o funkcjonalności pozwalającej na transportowanie łodzi wraz z silnikiem i niezbędnym wyposażeniem ratowniczym;
- 2) co najmniej 12 strażaków lub ratowników, w tym co najmniej 6 o kwalifikacjach określonych w pkt 2.4. w celu utrzymywania gotowości operacyjnej określonej w pkt 2.2.;
- 3) łódź ratowniczą – jeżeli specyfika obszaru chronionego tego wymaga;
- 4) sprzęt i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych według standardu określonego w **Załączniku nr 3**.

CZEŚĆ 6

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I TRANSGRANICZNA W ZAKRESIE RATOWNICTWA WODNEGO

1. Działania ratownictwa wodnego poza granicami kraju realizowane są na podstawie obowiązujących przepisów zgodnie z podpisanymi umowami, porozumieniami i instrukcjami metodycznymi.
2. Dobór i zadysponowanie sił i środków poza granice kraju poprzedzone jest uruchomieniem stosownych mechanizmów i procedur związanych z udzielaniem pomocy dla kraju zgłaszającego taką potrzebę.
3. Stałe monitorowanie dyżurów oraz analizowanie gotowości operacyjnej zasobów ratowniczych, w tym modułów zadaniowych przewidzianych do działań poza granicami kraju należy do Dyżurnego Operacyjnego Kraju w stanowisku kierowania Komendanta Głównego PSP.
4. Uruchomienie stosownych mechanizmów i procedur związanych z udzielaniem pomocy transgranicznej, wynikających z umów, porozumień i instrukcji metodycznych, należy do stanowiska kierowania właściwego komendanta wojewódzkiego PSP, z powiadomieniem stanowiska kierowania Komendanta Głównego PSP.
5. Uruchomienie stosownych mechanizmów i procedur związanych z udzielaniem zagranicznej pomocy ratowniczej na terenie innego kraju może wdrożyć stanowisko kierowania Komendanta Głównego PSP na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

CZĘŚĆ 7

ZESPÓŁ KOMENDANTA GŁÓWNEGO PSP DS. RATOWNICTWA WODNEGO

Komendant Główny PSP powołuje w odrębnym trybie Zespół ds. ratownictwa wodnego.

Do zadań Zespołu należy:

1. Analizowanie stanu ratownictwa wodnego w KSRG oraz opiniowanie kierunków jego rozwoju.
2. Analizowanie dokumentacji dotyczącej złożonych akcji i ćwiczeń ratowniczych oraz wypadków strażaków lub ratowników na obszarach wodnych.
3. Opiniowanie przydatności sprzętu do ratownictwa wodnego w zakresie możliwości jego stosowania.
4. Współpraca z podmiotami uprawnionymi do wykonywania ratownictwa na obszarach wodnych.
5. Rekomendowanie zasad z zakresu organizacji i prowadzenia działań ratowniczych na obszarach wodnych wraz z ich potrzebą aktualizacji.
6. Rekomendowanie projektów przepisów, dobrych praktyk i materiałów szkoleniowych na potrzeby KSRG w zakresie ratownictwa wodnego.
7. Rekomendowanie szkół i ośrodków szkolenia w zakresie spełniania standardów szkoleniowych, w tym infrastruktury niezbędnej do doskonalenia umiejętności w realizacji podstawowych i specjalistycznych czynności ratowniczych na akwenach.
8. Rekomendowanie wniosków z analiz zagrożeń i z analiz zabezpieczenia operacyjnego.
9. Rekomendowanie i udział wg możliwości w konferencjach i seminariach z zakresu ratownictwa wodnego.
10. Proponowanie rozwiązań służących rozwojowi ratownictwa wodnego.

CZĘŚĆ 8
ZADANIA WOJEWÓDZKIEGO KOORDYNATORA PSP
DS. RATOWNICTWA WODNEGO

Komendant wojewódzki PSP wyznacza w odrębnym trybie Wojewódzkiego Koordynatora PSP ds. ratownictwa wodnego. Do zadań Koordynatora należy:

1. Analizowanie stanu gotowości ratownictwa wodnego na terenie województwa.
2. Analizowanie dokumentacji dotyczącej:
 - a) organizacji SGRW-N oraz SGS,
 - b) organizowania ćwiczeń,
 - c) działań ratowniczych,
 - d) wypadków ratowników na obszarach wodnych.
3. Nadzorowanie organizacji oraz przebiegu szkoleń na obszarach wodnych.
4. Udział w przedsięwzięciach organizacyjno-operacyjnych PSP, w szczególności w zakresie opracowywania, modyfikowania i aktualizowania wojewódzkich i powiatowych planów ratowniczych oraz planów rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego w aspekcie ratownictwa wodnego.
5. Sporządzanie analiz w zakresie wyposażenia technicznego do ratownictwa wodnego i przedkładanie ich przełożonym wraz z propozycjami zakupów lub wymiany.
6. Opiniowanie scenariuszy oraz współuczestnictwo w organizacji, przeprowadzeniu i ocenie ćwiczeń na poziomie wojewódzkim i powiatowym.
7. Udział w inspekcjach gotowości operacyjnej w zakresie organizacji ratownictwa wodnego.
8. Udział w spotkaniach, warsztatach i konferencjach dotyczących ratownictwa wodnego.
9. Rekomendowanie:
 - a) planu rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego w zakresie ratownictwa wodnego,
 - b) wniosków z analizy gotowości operacyjnej jednostek w zakresie ratownictwa wodnego,
 - c) planów szkolenia i doskonalenia zawodowego na potrzeby KSRG,
 - d) planów zakupów i rozmieszczenia sprzętu ratowniczego do realizacji zadań podstawowych i specjalistycznych na obszarach wodnych,

e) zasad współpracy ze służbami i podmiotami współdziałającymi na obszarach wodnych.

CZĘŚĆ 9
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Tracą moc „Zasady organizacji ratownictwa wodnego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym”, zatwierdzone w lipcu 2013 r.

CZĘŚĆ 10

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Wykaz wybranych przepisów związanych z ratownictwem wodnym.
2. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa podczas organizowania ćwiczeń, szkoleń i działań ratowniczych na poziomie podstawowym.
3. Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych.
4. Minimalny standard wyposażenia jednostki pływającej z napędem silnikowym.
5. Plan rozwoju sieci jednostek przygotowanych do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowych czynności ratowniczych.
6. Zestawienie i minimalny normatyw wyposażenia w sprzęt, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznych czynności ratowniczych.
7. Wykaz sprzętu niezbędnego do realizacji zadań SGS.
8. Plan rozwoju sieci jednostek przygotowanych do ratownictwa wodnego w zakresie specjalistycznych czynności ratowniczych.
9. Schematy organizacyjne poziomów gotowości A, AB, ABC, ABC_{chem}.
10. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa podczas organizowania działań ratowniczych na poziomie specjalistycznym.
11. Zasady uzyskiwania stopnia nurka instruktora w Państwowej Straży Pożarnej.
12. Instrukcja postępowania – Wypadek nurkowy.